

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defunctorum

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars III. Exemplis dicta confirmantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

atque executoribus rogare, *Sanguis fratris tui Abel clamabis ad Deum de terrâ*, & de cavernis subterraneis, quò tua crudelitas pervenit. Quid tum? Nempe graviter timendum, *quia indicabit Dominus causam eius, & configet eos, qui confixerunt animam eius*. Eccles. 22. quasi dicat causam ipsam, atque injuriam sat per sese ad accendendum iracundiâ Numen eloquentem fore: usque eò, ut quemadmodum & pauperem hac in vitâ, fame, siti, ærumnis confecerunt, & doloris atque angoris aculeo confixerunt, & pariter animam testatoris in Purgatorio jacentis; sic & ipsi configantur, & doloribus angoribusque cuncti æternum pereant. O infidi Hæredes! ô executores impii! ô per quidquid est vobiscarum, hæc animis vestris reputate.

588. *Confirmata à Carthusiano.* Sanè ita se habere divinitus cognovit sanctissimus æquè ac doctissimus Dionysius Carthusianus. Is enim Epistolâ quadam ad aliquem Theologiæ Doctorem Coloniensis Academiæ, quem Magister Joannes de Lovanio, & ipse Doctor S. Theologiæ, sui testamenti constituerat executorem: postquam suam cruciatuum ejusdem Joannis in Purgatorio carcere visionem memoravit, his verbis rem nostram prosequitur. Porro anno tertio, nempe ab obitu illius, inter nocturnas vigiliis defunctorum plus solito aliquid vidi, quod rerum necessitas me aperire compellit. Accensis quippe supra ejus sepulchrum candelis, cum Fratres inciperent miserere mei Deus, cecidit super me mentis excessus: adeò ut nec oculos aperire, nec super pedes stare possem: habui verò hinc non imaginariam, ut ante, sed visionem merè intellectualem, in qua mihi Deus Maximus ostendit indigno, quæ nec valeo, nec etiam scribere præsumo. Vidi nempe quàm inscrutabilia sunt judicia Dei, & quàm investigabiles viæ ejus, & de futura hujus Magistri salvatione, Deo revelante cognovi, quàm esset pium pro hujus animâ Dominum deprecari, & quàm impiè, infideliter, & damnabiliter ejus agerent executores testamenti, qui congestam ejus pecuniam, nequaquam in animæ ejus expendant adminiculum. sic ipse. Audi & observa, mi Lector, notitiam illam non nisi supernaturalem esse potuisse, quippe à solo Deo, atque adeò esse certissimam: ac proinde contemplate, & vide quid similibus executoribus sit formidandum. Quare sic postea pergit Carthusianus. Te igitur, Reverende Magister, qui inter executores hujus viri præcipuus electus es, oro atque obtestor, per eam fidem, quam hic in te esse arbitrabatur, ut omni repulsâ dilatione

ultimam testatoris impleas voluntatem, ne in te ira Dei defæviat. Vincit, fateor, affectionem ratio, & veritate neminem palpante durius scribo, quàm volebam: Verum etiam me tacente, tu ipse nosti, quàm sit impium, & periculosum vota negligere testatoris. Hactenus Dionysius apud Bzovium anno 1471. N. 31.

PARS TERTIA.

Exemplis Dicta confirmantur.

VISNE huc usquè dicta de more exemplis comprobari? Eia gradatim procedamus. Refert Gregorius Turonensis de gloriâ Martyrum c. 31. quemdam febri quartanâ integrum annum fuisse exeruciatum, quòd supremam ac piam alterius voluntatem explorare neglexisset. Sed id leve. Cùm Neapoli ageret Angelicus Doctor: Romanus ex eodem S. Dominici ordine vir religiosissimus, idemque Doctor, videndum illi se exhibens, asseruit sese purgantibus flammis quindecim dierum spatio conflagrasse, quòd alicujus testamentum sibi ab Antistite Parisiensi commendatum, cuius curam susceperat, exequi cunctatus fuisset. Vide vitam ejusdem Angelici Doctoris. An leve tibi videtur hoc supplicium, quod tamen morte gravius, quinies ac decies cum acerbissimo cruciatu repetitâ.

Audi quod sequitur. Receperat quispiam se nummorum numerum aliquem in pauperes dispartiturum amici nomine, qui supremis tabulis ita statuerat. At moras in dies trahendo neglexerat. Octiduo elapso sistit se illi defunctus, sicque affatur: *Siccine perfide, meo sanguine pasceris?* (audite crimen vestrum, eiusque appellationem, ô executores defides) *Christique membra elemosinâ privas, quæ me ignibus exemisset? pro Dei tribunali de iniuriâ questus sum.* Ita ipse. Et vos ergo hanc querimoniam discite, & unâ iustam illius exauditionem. nam postero die negligens ille præcipiti correptus malo post formidolosam cum morte luctam, vitam abruptit. Quo exitu, fælicine, an infælici, vos cum tremore apud vos reputate.

Necdum timetis? & hoc audite. Moriens Romaricus Caroli Magni miles equum suum vendi iussit, eiusque pretium partim egentibus in stipem, partim Sacerdotibus in Missas, animæ suæ subsidio distribui. Qui rem susceperat, equi pretium abligurivit. Trigesimo post die adest illi Romaricus vitâ functus, & graviter queritur subreptum equi pretium, neglectamque sti-

589.
Exempla.590.
Alterum.591.
Tertium.

que stipem, devoratum Sacerdotum stipendium, ac fructus Missarum. Enimvero per eam jacturam, crimenque executoris, terdenis diebus sibi in lustrali ergastulo commorandum fuisse. Tum diserte propterea, inquit, crastino ad orcum raperis, & evanuit. At non in vanum abiermina. Nam die postero cum perfidus ille sodalibus visum minasque memorat, ecce in aere rugitus leonum, ulularum luporum ac urforum, aliarumque bestiarum horribiles audiri clamores; ille in auras abripi, ex eorumque eripi conspectu, tali spectaculo nimium quantum stupentium paventiumque. Receptis animis hominem conquirunt diversi in diversa partiti. Et duodecimo post die contritum ejus cadaver, lacerumque in monte Regni Navarrae quatuor dierum itinere a loco raptus diffuso comperiunt. Vide Vincentium Belvacensem, Speculi Histor. l. 24. c. 8. & vos tandem perfidi haeredes, executoresque,

Discite justitiam, ac miseros non temere manes.

APPENDIX.

De solvendis testatorum nominibus.

592.
An mora solvendi debita per se retardet mortuum.

NON importune hinc quaeri potest, qua ratione defunctis noceat, qui testatorum debita solvere cunctatur. Angelus, quidem verbo executor. N. 31. post Richardum, vult moram solutionis debitorum per se remorari animas in Purgatorio, etsi nolit illic tamdiu haerere, quamdiu ea non dissolvuntur: sed parum consequenter philosophatur; nam si negligentia solutionis per se illas retardat, causam retardandi manente, non erit, cur expediantur, cum usque ad novissimum quadrantem justitiae divinae satis illic faciendum sit. Dicendum itaque cum Dominico Soto, Navarro, Sanchez in Consiliis: negligentiam illam vel executoris, vel haeredis, testatori vitae functo per se non obesse, quod alienum peccatum illi obesse nequeat, per accidens tamen exploratum est, esse vehementer damnosam, propterea quod per ejusmodi negligentiam retardetur eleemosyna, preces, sacrificia, quae si fierent, vel testatorem poenis lustralibus omnino liberarent, vel eas mitigarent. Neque obicias lib. 6. Revel. S. Birgittae cap. 66. affirmari animam tamdiu cruciari, donec restituatur, quod injuste ablatum est. nec enim id ita intelligendum, quasi liberatio animae per se pendeat a restitutione; nec concedenda illa sit, nisi restituta sint, quae injuste sunt ablata; sic enim testator puni-

retur supra condignum, si rem minutam non restituisset, neque alius umquam restitueret, & praeter omne jus, quia iam impotens est restituendi. Quare id ita dicitur, quod dum fit restitutio, accedant pia vota, precesque in testatoris gratiam, quibus demum liberatur, vel etiam quod restitutio ipsa ex christianae caritate profecta, ac proinde pollens vi satisfaciendi, defuncto pie applicetur, eumque poenis eximat. atque haec ex communi sententia.

Libet tamen Lugonis nostri ingeniosam pariter ac raram hujus quaestionis enodationem ipsius verbis attexere, sic igitur ipse de poenit. Disp. 27. sec. 3. n. 32. proposito communi sensu differit. Adhuc tamen in gratiam communis sententiae, & propter revelationes illas, & communem fidelium sensum addere possumus dupliciter posse restitutionem illam prodesse animae defuncti ad sui liberationem. Primo, quia saepe Deus, quamdiu non fit restitutio, non vult exaudire preces, & orationes, quae nomine Ecclesiae, vel etiam a privatis pro illa animam offeruntur: congruum enim est, ut ille solvat poenam, dum alii ejus causam patiuntur. Quare licet soluta tota poena liberandus sit, & licet suffragia, & sacrificia profint illi, quoad fructum satisfactionis, interim tamen caret toto fructu impetrationis, quem habere posset; & hac de causa petunt ab haerede restitutionem fieri debitorum. Secundo, addere possumus poenam ipsam ob dilatam restitutionem, augeri posse quoad durationem vel intensiorem. quod quidem in humana republica fieri prudenter videmus, ut qui alium injuste laesit, gravius puniatur, dum qui laesus est, non condonat, vel sibi satisfactum esse profiteretur; mitius vero illo condonante, vel satisfactione ei oblata: poena enim etiam ad hunc finem ordinatur, ut pars laesa ob injuriam acceptam, vindictam aliquam ab injusto laedente accipiat. Non est ergo contra, sed juxta aequitatem judicii, si dicamus idem delictum parte non satisfacta, vel condonante, graviores poenas sibi taxare de condigno, quam satisfacta, vel condonante parte. Potest ergo contingere, ut ob defectum solutionis differatur poena defuncti, quia quamdiu pars laesa non condonat, vel ei non satisfit, poena delicti praeteriti gravior & diuturnior esse debet, ideoque defuncti non solum restitutionem a filiis vel haeredibus fieri petunt, sed aliquando etiam a personis offensis veniam & remissionem petiisse leguntur, eaque obtenta gratias egisse, quasi ob impedimentum

593.
Sententia Lugonis.